

[J. S. Foget.]

te er fuldkommen rigtigt og vil kunne stadfæstes ved en Gennemlæsning af Debatten i Folketinget dengang.

Jeg slutter med en Opfordring til det ærede 13de tingvalgte Medlem (Rytter) om at affatte en Paastand paa Overgang til Dagsordenen, som er saadan formuleret, at Venstre kan stemme for den. Hvis den blot gaar ud paa det samme som min, skal jeg ogsaa stemme for den.

Rytter: Det ærede 2det Medlem for 6te Kreds (J. S. Foget) stillede mig en Op-gave, som det desværre er mig umuligt at tage op, da den Tanke, som er udtrykt i det ærede Medlems Paastand paa Overgang til Dagsordenen, overhovedet ikke kan udtrykkes i noget Forslag.

Den Tanke, som er udtrykt her, er nemlig for det første i Strid med Landets Forfatning, Landets Grundlov. Det er i Strid med Landets Forfatning, at et af Tingene skal afgøre, om en Administration er lovlig eller ikke lovlig. Det kan et af Tingene ikke gøre. Ja, det kan end ikke begge Rigsdagens Ting afgøre. Det afgøres af Domstolene. Altsaa, den er i Strid med Landets Forfatning. For det andet er den i Strid med alt, hvad der hedder Retspleje i ethvert civiliseret Samfund, thi en Sag, som har fundet sin Afslutning for 2—3 Aar siden, kan man ikke tage op igen paa den Maade. Endelig har det ærede Medlem fuldstændig forvekslet to Spørgsmaal, nemlig Spørgsmaalet, om noget er lovligt, og Spørgsmaalet, om der skal betales Erstatning. Spørgsmaalet, om Fremgangsmaaden er lovlig, vil den ærede Forslagsstiller ikke have for Domstolene, det skal Landstinget afgøre. Den ærede Forslagsstiller vil kun sige til Højesteret: Vi, det høje Landsting, har afgjort, at den er ulovlig, vil I saa fastsætte Erstatningen ud fra dette Synspunkt. Men det er umuligt at gøre det. Den ærede Forslagsstiller behøver blot at tænke sig det Tilfælde, at Højesteret kom til det Resultat, at Administrationen har været lovlig. Hvordan skulde Højesteret saa egentlig kunne fastsætte Erstatning? Højesteret siger, at der er handlet lovligt, men her staaar, at uanset dette skal Højesteret fastsætte Erstatning. Jeg maa derfor give Afkald paa den Ære, som Forslagsstilleren har tiltænkt mig. Udtrykke hans Tanke i et Forslag, det kan ingen Jurist i Kongeriget Danmark.

J. S. Foget: Jeg vilde efter de sidste Bemærkninger, der her er faldet, have fundet det mere logisk, at man fra Venstres

Side havde begrundet sit Afslag paa at stemme for Dagsordenen med det, der nu blev sagt, men Begrundelsen for Afslaget var, at Dagsordenen var affattet forkert. Da jeg saa anmoder det ærede Medlem om at affatte Dagsordenen rigtigt, siger han, at det kan han ikke. Jeg har den dybeste Respekt for adskillige Jurister, men jeg har alligevel set, at Jurister ogsaa kan have forskellig Opfattelse . . . (*Steincke:* Ja, men her er vi enige!). For en Gangs Skyld viser det sig, at det ærede 5te Medlem for 1ste Kreds (*Steincke*) er enig med andre . . . I dette Spørgsmaal kan jeg derfor ikke anerkende denne ensidige Afgørelse fra den høje Jurists Side, men maa henvise til, at Grundlovens § 80, Stk. 1, lyder saaledes:

„Ejendomsretten er ukrænkelig. Ingen kan tilpligtes at afstaa sin Ejendom, uden hvor Almenvellet kræver det.“

Vel, saa siger vi, at Flertallet paa Rigsdagen har vedtaget, at Almenvellet kræver det. Men saa staaar der:

„Det kan kun ske ifølge Lov og mod fuldstændig Erstatning.“

Naar nu det ærede Medlem hævder, at der ikke findes denne Udvej for at faa en fuldstændig Erstatning fastsat, saa vil jeg gerne bede denne fremragende Jurist om at forklare Tinget her, i alle Tilfælde forklare mig, hvorledes Rigsdagen saa er i Stand til at faa fastsat en Erstatning for en Ekspropriation.

Rytter: Det ærede 2det Medlem for 6te Kreds (J. S. Foget) stillede desværre Spørgsmaalet paa Hovedet. Han bad ikke mig om at stille et Forslag, som Venstre kunde ønske at stille om Valutaloven. Vi har udtrykt vor Opfattelse klart og tydeligt ved at modarbejde Loven paa ethvert Tidspunkt baade her og andre Steder. Det, det ærede Medlem bad mig om, var at stille et Forslag, som dækkede hans Tanke, og det er det, jeg sagde er en umulig Opgave. Det ærede Medlem bad saa, om jeg vilde belære, først sagde han Tinget, men heldigvis tog han det tilbage og sagde i alt Fald ham personlig, om, hvordan man skulde bære sig ad med at faa Erstatning. Jo, ganske simpelt ved at anlægge Sag, eventuelt ved Københavns Byret, og saa gaa videre til Landsretten og endelig til Højesteret. Men jeg vil advare det ærede Medlem mod at gaa direkte til Højesteret. Det bliver en flov Historie, næsten lige saa flov som denne Dagsorden.

Steincke: Med Hensyn til dette Spørgsmaals juridiske Karakter er det mig umuligt